

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021 – 2022

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ

**ΜΑΘΗΜΑ: ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
Α΄ ΣΕΙΡΑ**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 16 ΜΑΪΟΥ 2022

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ 2022

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: 16 ΜΑΪΟΥ 2022

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑ (10) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α' (40 Μονάδες)

Στο Μέρος Α' ο μαθητής θα πρέπει να απαντήσει σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα.

A 1:

Οι σωστές απαντήσεις είναι οι εξής:

1. Κατηγορίες
2. Pixels
3. Jpg
4. Κοινωνικά / δίκτυα
5. παράθεση

Κάθε σωστή απάντηση θα αξιολογείται με δύο (2) μονάδες. **(5X2=10)**

A 2:

Οι σωστές απαντήσεις είναι οι εξής:

1. Επιστημονική φωτογραφία
2. Υποβρύχια φωτογραφία
3. Αρχιτεκτονική φωτογραφία
4. Φωτοειδησεογραφία
5. Διαφημιστική φωτογραφία

Κάθε σωστή απάντηση θα αξιολογείται με μια (2) μονάδες. **(5 X 2 = 10)**

A 3:

Οι σωστές απαντήσεις είναι οι εξής:

1. Ιστοσελίδα
2. Μέσο κοινωνικής δικτύωσης
3. Πρόγραμμα επεξεργασίας φωτογραφιών
4. Μικροσκοπικά εικονοστοιχεία

Κάθε σωστή απάντηση θα αξιολογείται με δύο (2) μονάδες. Στην περίπτωση που ο μαθητής σημειώσει περισσότερες από μία απαντήσεις τότε η απάντηση θα θεωρηθεί άκυρη και δεν θα δίνονται μονάδες. **(5X2=10)**

A 4:

Οι σωστές απαντήσεις είναι οι εξής:

- 1 - Λ
- 2 - Σ
- 3 - Σ
- 4 - Λ
- 5 - Λ
- 6 - Σ
- 7 - Σ
- 8 - Λ
- 9 - Σ
- 10 - Σ

Κάθε σωστή απάντηση θα αξιολογείται με μια (1) μονάδα. **(10X1=10)**

ΜΕΡΟΣ Β΄ (60 Μονάδες)

Ο μαθητής θα πρέπει να απαντήσει και στα **τρία (3)** ερωτήματα. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με είκοσι (20) μονάδες.

ΖΗΤΗΜΑ 1 (20 Μονάδες)

B.1.A. Να παρατηρήσετε τις εικόνες 1/2/3 στο παράρτημα και να αναγνωρίσετε σε ποια εφαρμογή (κατηγορία) ανήκει η κάθε μια. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Η σωστή απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία. Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες απαντήσεις, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στις πιο κάτω απαντήσεις.

- Η σωστή αναγνώριση της εφαρμογής θα βαθμολογείται με μια μονάδα (1). **(3X1=3)**
- Η σωστή αιτιολόγηση ξεχωριστά θα βαθμολογείται με μια μονάδα (1). **(3X1=3)**

Σύνολο (6 μονάδες)

Η φωτογραφία 1 ανήκει στην κατηγορία της Αρχαιολογικής–Τουριστικής φωτογραφίας. Παρουσιάζει τον αρχαιολογικό χώρο του Παρθενώνα. Η κατηγορία αυτή αφορά φωτογράφιση χώρων, ανασκαφών, μνημείων, γλυπτών, αγγείων, κοσμημάτων, και ευρημάτων κάθε είδους. Η φωτογράφιση θα πρέπει να είναι διακριτική, χωρίς να επιβάλλεται και να καλύπτει τους αρχαιολογικούς χώρους, ούτε να απομακρύνεται από τον κύριο στόχο και σκοπό για μια «αντικειμενική» τεκμηρίωση.

Η φωτογραφία 2 ανήκει στην κατηγορία της Υποβρύχιας φωτογραφίας. Παρουσιάζει ένα μεγάλο κοπάδι με ψάρια και τρεις δύτες κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας. Η κατηγορία αυτή αφορά τη φωτογράφιση κάτω από την επιφάνεια του νερού είτε είναι θάλασσα, είτε λίμνη είτε ποτάμι έχει αρκετές ιδιαιτερότητες και απευθύνεται σε άτομα έμπειρα με την τέχνη της φωτογραφίας λόγω των ειδικών συνθηκών που αντιμετωπίζουν (πχ κρύο νερό, σύγχυση, δυνατά ρεύματα) και ο εξοπλισμός τους θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν απλούστερος γίνεται.

Η φωτογραφία 3 ανήκει στην κατηγορία της διαφημιστικής φωτογραφίας. Παρουσιάζει μια έξυπνη διαφήμιση ρολογιών. Οι χειρολαβές του λεωφορείου είναι στο σχήμα του ρολογιού και αγκαλιάζουν το χέρι του άντρα. Η κατηγορία αυτή αφορά τη φωτογράφιση για οτιδήποτε φωτογραφίζεται για να προωθήσει

κάποιο προϊόν ή υπηρεσία. Η διαφημιστική φωτογραφία είναι το τμήμα εκείνο της φωτογραφίας που χρησιμεύει στην προβολή και προώθηση εμπορικών προϊόντων και υπηρεσιών.

B.1.B. Να παρατηρήσετε τις εικόνες 4/5 στο παράρτημα και να αναγνωρίσετε σε ποια από τις δυο βλέπετε παράθεση εικόνων. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Η σωστή απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία. Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες απαντήσεις, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στις πιο κάτω απαντήσεις.

- Η σωστή αναγνώριση της τεχνικής θα βαθμολογείται με δύο μονάδες(2). **(1X2=2)**
- Η σωστή αιτιολόγηση ξεχωριστά θα βαθμολογείται με δύο μονάδες(2). **(1X2=2)**

Σύνολο (4 μονάδες)

Η φωτογραφία που παρουσιάζει παράθεση εικόνων είναι η 4. Βλέπουμε 2 φωτογραφίες την μια δίπλα από την άλλη που παρουσιάζουν το παιχνίδι στην θάλασσα. Η μία φωτογραφία μεταφέρει κάτι από την σημασία της στην άλλη και αντίστροφα παίρνει κάτι απ' αυτή.

Η παράθεση φωτογραφιών δημιουργεί μια «ακολουθία» εικόνων. Οι εικόνες μπορούν να τοποθετούνται σε μια οριζόντια, κατα-κόρυφη ή πιο σύνθετη διάταξη και παρουσιάζουν μια ιστορία ή δημιουργούν ένα συναίσθημα. Οι φωτογραφίες στην παράθεση δημιουργούν «τρίτα» μηνύματα τα οποία διαφέρουν από αυτά της κάθε φωτογραφίας ξεχωριστά.

B.1.G. Να παρατηρήσετε τις εικόνες 6/7 στο παράρτημα και να αναγνωρίσετε σε ποια από τις δυο αυτό που παρουσιάζει είναι αποτέλεσμα ψηφιακής επεξεργασίας και όχι της πραγματικότητας. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Η σωστή απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία. Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες απαντήσεις, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στις πιο κάτω απαντήσεις.

- Η σωστή αναγνώριση της τεχνικής θα βαθμολογείται με δύο μονάδες(2). **(1X2=2)**
- Η σωστή αιτιολόγηση ξεχωριστά θα βαθμολογείται με δύο μονάδες(2). **(1X2=2)**

Σύνολο (4 μονάδες)

Στην φωτογραφία 7 αυτό το οποίο παρουσιάζει είναι αποτέλεσμα ψηφιακής επεξεργασίας και όχι της πραγματικότητας. Μας δείχνει μια κολυμβήτρια στην μέση του δρόμου να κολυμπά αντί να είναι σε πισίνα ή θάλασσα. Ενώ στην φωτογραφία 6 αυτό το οποίο παρουσιάζει είναι αποτέλεσμα φωτογράφισης με ευρυγώνιο φακό που έκανε τα παπούτσια να φαίνονται τεράστια.

Η ψηφιακή επεξεργασία είναι η τεχνική που χρησιμοποιεί ο φωτογράφος μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή ώστε να δημιουργήσει μία καινούργια εικόνα, αλλάζοντας τα δεδομένα της αρχικής εικόνας.

B.1.Δ. Να εξηγήσετε πως το κάθε ένα από τα τρία φωτογραφικά πλαίσια (λεζάντες) που αναγράφονται πιο κάτω και αντιστοιχούν στην φωτογραφία 8 του παραρτήματος, επηρεάζουν το μήνυμα της καθώς και τον τρόπο που την αντιλαμβάνεται ο θεατής.

- «Ο Αντώνης και το δέντρο»
- «Παιδί και κατάθλιψη»
- «Το προσφυγόπουλο»

Η σωστή απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία. Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες απαντήσεις, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στις πιο κάτω απαντήσεις.

- Η σωστή αιτιολόγηση ξεχωριστά θα βαθμολογείται με δύο μονάδες (2) . **(3X2=6)**

Σύνολο (6 μονάδες)

Η φωτογραφία πέρα από μια καλλιτεχνική έκφραση, αποτελεί και ένα επικοινωνιακό μέσο στο οποίο αποτυπώνονται μια σειρά ιδεολογικών και κοινωνικών μηνυμάτων. Ανάλογα με το κείμενο- πλαίσιο που υπάρχει κάτω από αυτή, υπάρχει αλλαγή στην προσέγγιση της. Το πλαίσιο - κείμενο κάτω από κάθε εικόνα κατευθύνει τον θεατή σε συγκεκριμένα μηνύματα και πληροφορίες.

Εδώ βλέπουμε ότι ενώ έχουμε την ίδια εικόνα αν αλλάξουμε κάθε φορά το πλαίσιο κάτω από αυτή το νόημα και το μήνυμα που βγαίνει είναι διαφορετικό.

Με το πλαίσιο «Ο Αντώνης και το δέντρο» παρουσιάζεται μια οικογενειακή-αναμνηστική φωτογραφία με ένα παιδάκι που οι γονείς του το φωτογράφισαν στην εξοχή δίπλα από ένα δέντρο να βλέπει την θάλασσα. Βγάζει στον θεατή πολύ θετικά και γλυκά συναισθήματα και ίσως να ξυπνά και στον ίδιο αναμνήσεις και μνήμες από την παιδική του ηλικία.

Με το πλαίσιο «Παιδί και κατάθλιψη» παρουσιάζει στο θεατή ένα μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα που υπάρχει στις μέρες μας και έχει αγγίξει και τα παιδιά. Δείχνει ένα παιδί να βρίσκεται σε απόγνωση και να κοιτάζει τη θάλασσα, βυθισμένο στις σκέψεις του. Δημιουργεί στον θεατή πολλούς προβληματισμούς και ανησυχίες και του προκαλεί στενάχωρα συναισθήματα.

Με το πλαίσιο «Το προσφυγόπουλο» παρουσιάζει στο θεατή το πρόβλημα που υπάρχει στις μέρες μας με τον πόλεμο και τους πρόσφυγες. Όλους εκείνους τους ανθρώπους που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις χώρες και τα σπίτια τους. Δείχνει ένα παιδί που κοιτάζει τη θάλασσα και κάνει διάφορες σκέψεις για τη ζωή του, αναπολεί τις όμορφες στιγμές που ζούσε στην πατρίδα του και ότι ίσως κάποτε να επιστρέψει πίσω. Δημιουργεί στον θεατή συναισθήματα συμπόνιας και λύπης προς τον συνάνθρωπο του, αλλά παράλληλα του δημιουργεί και προβληματισμούς για το μέλλον.

ΖΗΤΗΜΑ 2 (20 Μονάδες)

B. 2.1. Κάθε φωτογραφία είναι ένα «κείμενο» το οποίο ο θεατής καλείται να διαβάσει, να κατανοήσει και να ερμηνεύσει.

Σύμφωνα με τη ποιο πάνω δήλωση, να αναλύσετε την δύναμη που έχει η φωτογραφική εικόνα στην παραγωγή και μετάδοση μηνυμάτων καθώς και συναισθημάτων . Να δώσετε παραδείγματα κάνοντας αναφορά σε δύο (2) δυνατές εικόνες.

Η σωστή απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία. Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες απαντήσεις, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στις πιο κάτω απαντήσεις.

- Η σωστή αιτιολόγηση ξεχωριστά θα βαθμολογείται δεκατέσσερις μονάδες (14). (1X14=14).
- Τα παραδείγματα θα βαθμολογούνται με τρεις μονάδες το κάθε ένα. (3) (2X3=6)

Η φωτογραφία είναι αναμφισβήτη η γλώσσα της εποχής μας. Μια γλώσσα πάντα διαθέσιμη πλέον σε όλους, οποιαδήποτε στιγμή ακόμη και μέσω των κινητών μας. Είναι ένα καταπληκτικό εργαλείο στα χέρια του επαγγελματία, που ξεπερνά τη λογική και συνομιλεί με το συναίσθημα. Η φωτογραφία δεν είναι μόνο συλλογή πληροφοριών σε εικόνες, αλλά ταυτόχρονα καταγραφή της οπτικής του φωτογράφου. Είναι ένα μέσο επικοινωνίας, έκφρασης συναισθημάτων, διαθέσεων και σκέψεων. Κυρίως όμως η αξία βρίσκεται σε ότι η εικόνα αυτή προκαλεί στο νου και στη καρδιά του θεατή, μηνύματα παρά στα οπτικά δεδομένα, στο τι αντικειμενικά απεικονίζει. Στην ουσία ο κάθε ένας με την προσωπική του ματιά δημιουργεί τη σημασία που αποδίδει στη φωτογραφία και αποκτά συνεχώς νέες έννοιες όσο περισσότερο την εξερευνά. Έτσι η σημασία και το συναισθηματικό νόημα που της αποδίδεται εξαρτάται αποκλειστικά από τα μάτια που την κοιτούν. Εάν δείξουμε την ίδια φωτογραφία σε δέκα διαφορετικούς ανθρώπους θα μας πουν δέκα διαφορετικές ιστορίες.

Η κάθε φωτογραφία κουβαλά ένα μεγάλο δυναμισμό όχι μόνο ως εργαλείο για να διευκολύνει και να λειτουργήσει υποστηρικτικά στην επικοινωνία, όταν συναισθήματα ή εμπειρίες είναι δύσκολο να εκφραστούν με λέξεις, αλλά και ως μέσο ικανό να εκφράσει μεταφορικά σκέψεις και συναισθήματά. Με την φωτογραφία ανοίγεται ένα παράθυρο, προκειμένου να βρεθούν λόγια, για να ξεκινήσει μια διαδρομή, ένα ταξίδι που δεν περιορίζεται μόνο στην απλή παρατήρηση της εικόνας.

Τέλος η δύναμη της κρύβεται στη μαγική ικανότητά της να σταματάει τον χρόνο και να επιτρέπει να ασχοληθούμε με τα συναισθήματα, τις αναμνήσεις, τους συνειρμούς και τις σκέψεις που η κάθε μια ξυπνά.

Δύο πολύ δυνατές εικόνες που είναι παραδείγματα για την δύναμη που έχει η εικόνα είναι:

1. Η φωτογραφία που δείχνει το γύψα να ακολουθεί το παιδάκι που έρπεται στο Σουδάν.
2. Η φωτογραφία που δείχνει ένα πατέρα που έχει χάσει και τα πόδια και τα χέρια του στον πόλεμο αλλά προσπαθεί να λούσει το παιδί του στο ποτάμι.

B.2.2. Να αναλύσετε και να σχολιάσετε τη φωτογραφία 9 στο παράρτημα χρησιμοποιώντας τις κατευθυντήριες οδηγίες στο πλαίσιο :

- Περιγραφή/πληροφορίες
- Κατηγορία/ες- εφαρμογή/ες φωτογραφίας και γιατί
- Κωδικοποιημένα μηνύματα
- Συναισθήματα

Η σωστή απάντηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα πιο κάτω σημεία. Θα γίνονται αποδεκτές οι πιο κάτω απαντήσεις και οποιεσδήποτε άλλες απαντήσεις, οι οποίες παραπέμπουν εννοιολογικά στις πιο κάτω απαντήσεις.

Το κάθε σημείο θα βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες. **(4X5=20)**

Στο σημείο 2 θα βαθμολογείται η αναφορά με δύο και μισό (2,5) μονάδες καθώς και η αιτιολόγηση με δύο και μισό (2,5) μονάδες. **(2X2,5=5) (2X2,5=5)**

1. Η φωτογραφία 9 είναι οριζόντια και ασπρόμαυρη. Έχει φωτογραφηθεί σε εξωτερικό χώρο, πιθανότατα σε ένα παρκινγκ κτηρίου. Απεικονίζει δυο κοπέλες. Η μία είναι χορεύτρια μπαλαρίνα και η άλλη είναι καθισμένη σε αναπηρικό καροτσάκι και την κοιτάζει. Ο φωτογράφος έχει επιλέξει την απλότητα, και την καθαρότητα στη σύνθεση του με την μια κοπέλα σε πρώτο πλάνο και την άλλη σε δεύτερο πλάνο μέσα στην εικόνα.
2. Στη φωτογραφία έχει εφαρμοστεί η κατηγορία φωτοειδησιογραφία – φωτορεπορτάζ. Ο φωτογράφος περιγράφει μια ιστορία και παρουσιάζει ένα γεγονός, ενώ παράλληλα θίγει ένα κοινωνικό ζήτημα. Επίσης έχει εφαρμοστεί η κατηγορία καλλιτεχνική. Ο φωτογράφος έχει χρησιμοποιήσει το κτήριο, το φως και τις κατάλληλες γωνίες λήψεις ώστε να δημιουργήσει μια πολύ συναισθηματική φωτογραφία.

3. Ο φωτογράφος μέσα από αυτή την εικόνα έχει καταφέρει να περάσει στο θεατή πολλά μηνύματα. Δείχνει τη δύναμη της ψυχής που μπορεί να έχει ο άνθρωπος μέσα του. Μας παρουσιάζει μια γυναίκα που είναι καθηλωμένη στο καροτσάκι, που μπορεί παλιά να ήταν κι αυτή μπαλαρίνα, να θαυμάζει αλλά και να καθοδηγεί την νεαρή κοπέλα που κάνει πρόβα. Δίνει στο θεατή το μήνυμα ότι τίποτα δεν τελειώνει και μπορούμε να αντιμετωπίζουμε τις δυσκολίες και τα προβλήματα με αξιοπρέπεια και με το κεφάλι ψηλά.

4. Ο φωτογράφος μέσα από τον τρόπο που διάλεξε να φωτογραφίσει και να στήσει το κάδρο του, δημιουργεί την ηρεμία και τη γαλήνη στο θεατή. Ακόμη του προκαλεί το συναίσθημα της συμπόνιας, την κατανόησης αλλά και τη θλίψη προς την κοπέλα που βρίσκεται στο καροτσάκι. Παράλληλα όμως δημιουργεί το συναίσθημα της περηφάνιας και του θαυμασμού.